

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	24048 Чеська мова та література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24048
Назва ОП	Чеська мова та література
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - чеська
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зелінська Оксана Юріївна, Сіроштан Тетяна Василівна, Білюк Інна Леонідівна, Мандич Тамара Михайлівна, Вірченко Тетяна Ігорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.04.2024 р. – 13.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74918>
Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75226>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Чеська мова та література» була започаткована в 2016 році. До розробки ОП були залучені не лише фахівці кафедри, а й лектор чеської мови та культури Петра Зламана, а також роботодавці та здобувачі. Привертає увагу доволі амбітна мета програми, адже планується, що випускники працюватимуть у закладах середньої освіти, у сфері перекладацької, творчо-видавничої, організаційної та адміністративної діяльності. У тексті ОП у розділі «Придатність до працевлаштування» розміщений доволі розлогий перелік посад відповідно до Класифікатора професій. Ці напрями діяльності відображені й в особливостях програми – «лінгвістична, літературознавча діяльність, викладацька та перекладацька робота». ОП розроблено в контексті спеціалізації 035.038 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно). Разом із тим, група розробників не запропонувала унікальних ПРН, які відповідали б меті і увиразнювали унікальність ОП. Саме тому обсяг ОК 21, 24, 25 корелюється із ПРН, але не сприяє досягненню мети програми. Заклад таку позицію пояснює тим, що перекладацькі компетентності формуються завдяки розлогому переліку вибіркових компонентів. Але ЕГ наголошує на сутності вибірковості і за умови, що здобувачі оберуть іншу стратегію, мети не буде досягнуто. Зважаючи на співпрацю з роботодавцями, прагнення випускників працювати перекладачами, для здобувачів на етапі вступу важливе позиціонування програми як такої, що забезпечить перекладацькі компетентності. Аналогічна ситуація спостерігається і з ОК 19, 22, 26, що спрямовані на формування компетенцій вчителя ЗЗСО. На етапі ж реалізації ОП ЕГ не спостерігає критичних недоліків, які б визначали зниження оцінки. НПП використовують різноманітні методи навчання, система оцінювання зрозуміла здобувачам, хоч і потребує доопрацювання в контексті висвітлення критерії оцінювання різних видів робіт, НПП підвищують фахову майстерність, своїми здобутками відповідають ОК, які вони викладають, освітнє середовище та матеріальні ресурси є комфортними для усіх учасників навчального процесу. Розвиток ОП можливий за умови зміни підходів до планування: від пріоритетності широкого працевлаштування до ґрунтовності фахової підготовки.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Позитивні практики: розлога мережа баз практики; наявність ВК, актуальних у сучасних умовах повномасштабного вторгнення; інтернаціоналізація діяльності: залучення зарубіжного лектора-носія мови, можливість пройти практику в країні, мову якої вивчають; залучення зовнішніх стейкхолдерів до роботи в екзаменаційних комісіях під час підсумкової атестації; ЗВО підтримує НПП як морально, так і матеріально за досягнення в науковій діяльності та за результатами щорічного рейтингування шляхом встановлення надбавки до заробітної плати.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недоліки. Цілі навчання не відображають усіх аспектів мети. Недосяжність ПРН 9. Недосяжність ПРН 11 в частині «знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною мовою». Недосяжність ПРН13 в частині «аналізувати й інтерпретувати твори української літератури». Обсяг перекладацьких компонентів не сприяє досягненню усіх складників мети ОП. За результатами опанування ОП студентам не присвоюється кваліфікація вчителя (обіймати посаду вчителя можливо за умови проходження річної сертифікації). Запит роботодавців на підготовку вчителів чеської мови, відповідно, не задовольняється. Отже, введення компонентів ОК 19, ОК22, ОК 26 невиправдане. Обсяг дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови становить 9 кредитів. До ВК включені окремі ОК, що присутні серед обов'язкових. Слабкі сторони: робота над оновленням змісту ОК не відображена у РП усіх дисциплін; студенти не поінформовані про критерії нарахування балів за окремими видами робіт, які підлягають оцінюванню, у тому числі курсової роботи; недостатня публікаційна активність поодиноких прикладів ННП, які задіяні до реалізації ОП. Рекомендації до початку 2024–25 н. р.: групі розробників скоригувати формулювання мети ОП; ввести ОК, які б забезпечували досяжність ПРН9; 11, 13 (у тих частинах, де на сьогодні досяжність відсутня); збільшити кількість кредитів на перекладацькі компоненти, що мають статус обов'язкових; обрати ту модель підготовки вчителів чеської мови, яка буде відповідати особливостям підготовки таких фахівців в Україні; збільшити обсяг ОК, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови відповідно до рекомендацій МОН; зараховувати до ВК лише ті дисципліни, які не мають статусу обов'язкових; НПП оновити РПНД, внести до списку рекомендованих джерел наукову літературу за останні 5 років. Включати до списку рекомендованих джерел наукові публікації НПП, які викладають ОК (у РП тих дисциплін, де такі публікації відсутні у списку); оновити зміст ОК, внести теми, які відображають нові досягнення в галузі; розробити критерії оцінювання кожного виду роботи, які пропонують для відповідного ОК; адміністрації ЗВО проаналізувати викладацький склад, який здійснює реалізацію цієї ОП, на відповідність вимогам чинного законодавства та Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОПП «Чеська мова та література» спрямована на «забезпечення базових знань, розвиток базових навичок і компетентностей у галузі філології, дослідницької діяльності, на організацію успішної комунікації чеською мовою, перекладу, на підготовку студентів для подальшого навчання. Здійснюється підготовка кваліфікованих фахових працівників для викладання у закладах загальної середньої освіти, для перекладацької, творчо-видавничої, організаційної та адміністративної діяльності, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю на невизначеність умов». ЕГ відзначає, що мета конкретизує дослідницький, комунікативний, перекладацький, викладацький (у ЗЗСО), видавничий, організаційний та адміністративний аспекти фахової діяльності, тоді як ціль навчання фіксує характер діяльності майбутніх фахівців – «аналіз, творення (зокрема переклад) і оцінювання письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організація успішної комунікації чеською мовою». Мета корелюється з місією УжНУ – «здійснити підготовку нової генерації фахівців, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність» та стратегічним напрямкам розвитку («створення системи інноваційної освіти та елітної підготовки фахівців», «розвиток фундаментальних і прикладних досліджень як бази інноваційної діяльності»).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Освітню програму розроблено робочою групою у складі кандидатів філол. наук, доцентів Ю. Юсип-Якимович (керівник робочої групи), Н. Петріци, Л. Буднікової, лектора чеської мови та культури Петри Зламаной та здобувачки К. Карпової. Начальник навчального центру, радник президента ЗТПП позитивно характеризує впровадження навчальної перекладацької практик та широкого спектру вибіркових перекладацьких дисциплін, оскільки «в умовах посилення міжнародних зв'язків це надзвичайно важливий момент у підготовці філологів-знавців чеської мови, адже це допоможе не тільки заповнити нестачу перекладачів на ринку праці як в Закарпатській області. Так і в інших регіонах України». Перший заступник голови Закарпатської обласної ради та директор Ужгородської спеціалізованої школи I–III ступенів з поглибленим вивченням англійської мови в рецензіях зосередили увагу на важливості підготовки здобувачів до викладання чеської мови у ЗЗСО. Здобувачі ознайомлені із попитом на посади вчителів і перекладачів на ринку праці і позитивно оцінюють можливості, які надає ОП, тому свої побажання спрямовують на розвиток індивідуальних освітніх траєкторій, а не коригування цілей чи уточнення ПРН. На засіданні Робочої групи 18.09.19 доцент Ю. Юсип-Якимович запропонувала «детально переглянути ОП з точки зору формування перекладацьких компетенцій у здобувачів вищої освіти, а на наступному засіданні робочої групи запропонувати зміни чи рекомендації до оновленої ОП» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73683>). ЕГ уважно проаналізувала редакцію ОП-22 і не побачила фахових компетентностей, пов'язаних із перекладом. ЕГ спостерігає, що врахування пропозицій роботодавців відбувається лише на рівні введення додаткових ВК. Отже, формулювання цілей та ПРН відповідає стандарту. Унікальні ПРН відсутні, попри зазначені особливості програми.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Зміст освітніх компонентів циклу професійної підготовки засвідчує відповідність контенту тенденціям розвитку спеціальності. Основним маркером є введення до списку рекомендованої літератури праць останніх п'яти років. Загалом цьому сприяє наукова, науково-методична діяльність НПП кафедри, участь стажуваннях, а також надходження від електорату чеської мови та літератури. Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ змогла пересвідчитися в наявності перекладних, фразеологічних словників, лінгвістичного атласу, підручника з граматики тощо. Список літератури у РПНД з «Історичної граматики» містить публікації Ю. Юсип-Якимович за період 2019 – 2022 роки. ОК «Теорія і практика перекладу» у списку рекомендованої літератури містить посібник і монографію 2020 року. Роботодавці засвідчили, що сучасний ринок потребує перекладачів як «у прикордонному регіоні, так і в межах України» в «умовах активізації міжкультурної комунікації та міжнародних зв'язків на різних рівнях суспільного життя». Але, на превеликий жаль, роботодавців влаштовує лише введення вибіркових компонентів (н-д «Проблеми усного (синхронного перекладу)», «Послідовний переклад»). Під час зустрічей неодноразово лунала теза, що ЗЗСО Закарпаття вводить вивчення чеської мови як другої іноземної, відповідно попит на таких викладачів

на ринку праці постійно зростає. В Україні ОП «Чеська мова та література» викладається в ЛНУ імені Івана Франка, Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, КНУ імені Тараса Шевченка. За словами групи розробників цей досвід був вивчений. Урахування закордонного досвіду відбувається завдяки стажуванню НПП, широкій мережі контактів із фахівцями з Празького університету (Карлів університет у Празі), Інституту центральноєвропейських студій Філософського факультету Пряшівського університету.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

У контексті цього підкритерію ЕГ звертає увагу на три факти: 1) недосяжність ПРН 9. У матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами зазначено, що цей ПРН досягається ОК 18 і ОК 20. Вивчення РПНД із цих ОК показує, що в основі ОК 18 вивчення тем зі «Spisovná čeština». І лише в межах теми 12 «Hlavní tendenci v současné české ortografii je přizpůsobování cizích slov českému pravopisu. Čeština v zahraničí. Dialekty češtiny» а в ОК 20 – вивчення історичної фонетики та морфології. Згідно з протоколу №5 засідання Робочої групи від 15.11.21 ОК17 «Чеська діалектологія» був доданий у ВК. 2) недосяжність ПРН 11 в частині «знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів ... державною мовою». Так, відповідно до наказу ректора №135/01-04 замість «Сучасної української мови» запроваджено вивчення «Ділової української мови», що звузило фахове ознайомлення студентів зі стилями УМ. І лише тема 4 знайомить студентів із «професійною сферою як інтеграцією офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів». А теми 5–7 розкривають аспекти наукової комунікації, термінології в професійному спілкуванні, жанрів наукового стилю і редагування наукових текстів. Третій факт викладено в додатках.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони та позитивні практики відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недоліки: 1. Цілі навчання не відображають усіх аспектів мети. 2. Недосяжність ПРН 9. 3. Недосяжність ПРН 11 в частині «знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною мовою». 4. Недосяжність ПРН13 в частині «аналізувати й інтерпретувати твори української літератури». 5. В ОП загальна компетентність 2 у частині «...використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя» не забезпечується жодним ОК. 6. В ОП відсутня частина інтегральної компетентності «... характеризується комплексністю та невизначеністю умов», яка зазначена в Стандарті вищої освіти за спеціальністю. Рекомендації: 1. До початку 2024–25 навчального року скоригувати формулювання мети ОП. 2. До початку 2024–25 навчального року ввести обов'язкові компоненти, які б забезпечували досяжність ПРН9; 11, 13 (у тих частинах, де на сьогодні досяжність відсутня). 3. До початку 2024–25 навчального року запровадити ОК, які сприяють досяжності ЗК2 в указаній частині. 4. До початку 2024–25 навчального року скоригувати формулювання інтегральної компетентності відповідно до Стандарту.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Отже, спостерігаємо часткову відповідність ОП у контексті першого підкритерію, оскільки мета ОП корелюється з місією Університету, але, разом із тим, цілі ОП не відображають п'яти складників, заявлених у меті (підготовка до викладацької, перекладацької, творчо-видавничої, організаційної й адміністративної діяльності). ЕГ усвідомлює, що цілі ОП визначені стандартом, але унікальність ОП визначає потребу їхньої конкретизації. Це необхідний крок на етапі планування ОП. Лише за цієї умови до обов'язкових ОК будуть включені ті дисципліни, які сприятимуть досягненню мети, а значить і ПРН. У контексті 1.2 також спостерігаємо часткову відповідність, оскільки і цілі, і ПРН повністю відповідають стандарту. Заклад скористався правом не доповнювати цілі й ПРН власними унікальними пропозиціями. ЕГ вважає такий крок невиправданим, зважаючи на амбітну мету ОП. Група забезпечення ОП

співпрацює зі студентами і роботодавцями, але ця співпраця не пов'язана із формулюванням цілей і ПРН програми. У контексті підкритерію 1.3. спостерігаємо повну відповідність, оскільки спостерігаємо урахування тенденцій розвитку спеціальностей, ринку праці, регіону, досвіду аналогічних програм. У контексті підкритерію 1.4. спостерігаємо часткову відповідність. Але недосяжність ПРН 9 і часткова досяжність ПРН 11 і 13 визначила зниження оцінки до рівня Е. Тим більше, що йдеться про викладання української мови і репрезентацію української літератури в програмі. Ці складники також мають стратегічне значення для країни, що 10 років перебуває в стані війни.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП–22 становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» та Стандарту ВО зі спеціальності 035 Філологія. Обсяг вибіркової частини становить 60 кредитів (25 % загальної кількості кредитів ЄКТС) відповідно до пп. 15 п. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Вибіркова частина складається із 12 кредитів циклу загальної підготовки і 48 кредитів дисциплін циклу професійної підготовки. ОК циклу загальної підготовки становлять 3–4 кредити, окрім «Іноземної мови» (6 кред.), «Культурно-писемна традиція Великої Моравії» (5 кред.) та «Історії зарубіжної літератури» (9 кред.). Дисципліни циклу професійної підготовки різні за обсягом: від 3 до 5 кредитів. Найбільші за обсягом – наскрізні дисципліни: «Сучасна чеська літературна мова» (50 кредитів), «Історія чеської літератури» (24 кред.), ОК 17 «Практичний курс чеської мови» (12 кред.). Обсяг ОК зумовлений їхнім змістом. ЕГ звертає увагу, що особливістю ОП є спрямованість на «лінгвістичну, літературознавчу, викладацьку та перекладацьку роботу». Тому привертає увагу відносна збалансованість програми: на опанування мовознавчих дисциплін відведено 76,5 кредитів (ОК 6, 12, 15, 17, 18, 20), літературознавчих – 37 (ОК 7, 8, 16), перекладознавчих – 11,5 (ОК 21 обсягом 4 кредити і Перекладацька практика (ОК24, 25) загальним обсягом 7,5 кредити), викладацьких – 14 (ОК 10, 19, 22, 26).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП структурована. В ОП компоненти розподілені лише за статусом: обов'язкові та вибіркові. У НП відображено, що обов'язкові поділяються за циклами: загальної та професійної підготовки. Дисципліни вільного вибору мають аналогічний поділ. Окремо поданий блок Практики – 3 види: навчальна (навчально-ознайомча, перекладацька), виробнича (перекладацька) і педагогічна (практика в ЗЗСО). Заклад лише частково дотримався рекомендацій МОН про організацію вивчення гуманітарних дисц. (лист№1/9-120). Так, ОК 1–3 становлять лише 9 кред.; на опанування ОК 4 «Іноземна мова» – 6 кредитів. Щодо організації фізичного виховання (лист №1/9-454) обрана секційна модель. Цикл загальної підготовки містить і низку ОК професійної підготовки – ОК6–8, 11, 12. Ці ОК здебільшого є пререквізитами, окрім ОК 12, що опановується у 8 семестрі. Обсяг ОК циклу професійної підготовки – 112 кредитів, із них 69 – ОК, пов'язані із вивченням сучасної чеської літературної мови її історії та історичної граматики. ЕГ звернула увагу, що «Вступ до спеціальності», який за змістом є основами наукових досліджень не пов'язаний із Курсовими роботами, але гарант пояснила, що це технічний огріх. ОП містить структурні елементи: Профіль ОП (Загальну інформацію, Мету, Характеристику ОП, Придатність випускників ОП до працевлаштування, Викладання та оцінювання, Програмні компетентності, Програмні результати навчання, Ресурсне забезпечення реалізації програми, Академічну мобільність), Перелік компонентів ОПП, Структурно-логічну схему ОП, Форма атестації здобувачів ВО, Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП, Матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз РПНД ОК дає підстави стверджувати, що ОП відповідає предметній області спеціальності 035 «Філологія». Це підтверджується обов'язковими ОК циклу загальної (ОК6–8, 11, 12) та професійної підготовки (ОК 13, 15–18, 20, 21). Об'єктом вивчення є мови в теоретичному (ОК6, 9, 13, 15, 20) / практичному (ОК15, 17) та різних аспектах (діахронному, діалектичному, соціокультурному – ОК 12, 15, 20); література (ОК7, 8, 16); жанрово-стильові різновиди текстів (ОК8, 16; 2); переклад (ОК21, 24, 25); міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі (ОК 2, 4, 9, 21). Теоретичний зміст предметної галузі стає предметом вивчення в ОК «Вступ до теорії лінгвістики»; тема7 «Корпуси текстів та робота з ними» в ОК «Сучасні інформаційні технології в лінгвістиці»; модуль 1 «Теоретичні засади перекладу» в ОК «Теорія і практика перекладу».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В УжНУ діє «Положення про порядок реалізації здобувачами ВО права на вільний вибір навчальних дисциплін», затверджене Вченою радою ЗВО 03.03.2020. Вибір сприяє досягненню таких цілей: забезпечення індивід. стратегії, поглиблення проф. знань, здобуття загальних компетентностей, ознайомлення з сучасними науковими дослідж., розширення РН за загальними компетентностями. Саме тому здобувачі обирають 4 компоненти із загальноунів. каталогу, що репрезентують цикл загальної підготовки і 12 компонентів із кафедрального каталогу, що репрезентують цикл професійної підготовки. Загальноунів. каталог затверджений Вченою радою Ун-ту (протокол № 2 від 30.01.2024). У каталозі запропоновано понад 150 дисциплін бакалаврського рівня з усіх галузей знань. ЕГ звертає увагу, що є ВК, актуальні в сучасних умовах повномасштабного вторгнення («Аптечка вдома», «Кібербезпека та протидія кібербулінгу», «Право на життя у мирний та воєнний час», «Правове регулювання волонтерської діяльності» тощо). Здобувачі відзначили зацікавленість у таких ВК, як «Брендинг», «Блогінг», «Особистий бренд». Зі слів здобувачів, вони обирають 1 дисципліну з 3 (загальноунів. каталог) і 2 з 5 (кафедр. каталог). Згідно з Положенням, склад каталогу визначають потреби здобувачів, роботодавців і спроможність кафедри забезпечити якість викладання. Вибір дисциплін на наступний навч. рік відбувається до 15 березня поточного календарного року. На 3 курсі (ОП-20) здобувачам пропонувалось для вибору 5 пар дисциплін. ЕГ звертає увагу на таку пропозицію, як «Друга слов'янська мова (словацька / російська)». Вибір здобувачі робили до 15 березня 2022 року – на цей момент Україна вже переживала повномасштабне вторгнення! На 4 курсі перелік становив 9 пар дисциплін, окремі з яких носять подібний характер. Н-д, «Чеська дитяча література» / «Літературна для молоді та юнацтва»; «Історія чеської літературної мови» (звертаємо увагу, що ця компонента є обов'язковою) / «Аналіз пам'яток чеської мови XIV–XIXст.» Також здобувачі можуть формувати індивідуальну стратегію, обираючи тему курсової роботи, зголошуючись на участь у проєктах тощо. За результатами опитування випускників, 15,4% визнали, що навчання за ОП частково дозволяє розвивати особисті інтереси та здібності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73841>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП і НП передбачені 4 практики: навчально-ознайомча – 3 кред. у 2 сем.; перекладацька (навчальна) – 3 кред. у 4 сем.; перекладацька (виробнича) – 4,5 кред. у 6 сем.; практика в ЗЗСО – 4,5 кред. у 8 сем. Розподіл за семестрами зумовлений опануванням відповідних ОК. Практику студенти проходять у наступному семестрі після вивчення відповідних компонентів. Проходження практики здобувачів регулює Положення про практику студентів, затверджене Вченою радою (протокол №3 від 23.02.2017). Відповідно до п. 1.1 – «метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у ВНЗ знань, проф. умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності». ЕГ відзначає позитивну унікальність навчально-ознайомчої практики: «здобувачі відвідують оглядові та тематичні екскурсії, присвячені визначним пам'яткам ЮНЕСКО на території країни, мову якої вони вивчають, що забезпечуються лектором чеської мови та культури, або на території України, ознайомлюючись з чехословацьким спадком на Закарпатті; самостійно розробляють екскурсію за визначеною темою, складають маршрут екскурсії, опановують методичні прийоми розповіді та показу під час проведення екскурсії, комунікуючи мовою, яку вивчають». Здобувачі позитивно оцінюють такий формат практики. ЕГ відзначає розлогу мережу баз проходження перекладацької практики: Закарпатська Торгово-промислова палата, Управління з питань зовнішньоекономічних зв'язків європейської інтеграції та транскордонного співробітництва ОДА і представництва МЗС України в Ужгороді тощо. Окремі представники були присутні на зустрічі з роботодавцями і не лише підтвердили свої партнерські стосунки, а й відзначили залучення здобувачів до перекладацької діяльності. Разом із тим, ЕГ звертає увагу, що в ОК «Теорія і практика перекладу» в межах 2 змістового модуля на теми «Особливості перекладу текстів публіцистичного стилю», «Науково-технічний переклад та його види» «Особливості перекладу текстів офіційно-ділового стилю», «Переклад художнього тексту» відведено по 4 год. лекційних і по 2 год. практ. занять. На засіданні 15.11.21 були запроваджені ВК «Переклад текстів публіцистичного стилю»; ВК «Переклад текстів ділового стилю/Основи перекладу технічних текстів». Форма контролю з практик – диф. залік. Здобувачі позитивно відгукувались про умови проходження практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає формування таких soft skills: – здатність бути критичним і самокритичним ЗК4 (ОК1, 2, 10, 22–25), – здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями ЗК5 (ОК5–12, 14–19, 22–26), – уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми ЗК7 (ОК2, 5–12, 14–26), – здатність працювати в команді та автономно ЗК8 (ОК2, 5, 8, 10, 12, 19, 22–26). Окрім навчального процесу, в Університеті таким ресурсом є студентське самоврядування та створений Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування. Залучення студентів до традиційних культурно-масових заходів спрямоване на формування відповідальності, організованості, самостійності, ініціативності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, НП, затвердженого 31.03.2022 року, РПНД засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів ВО є оптимальним для досягнення ПРН, пов'язаних зі «аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішною комунікацією чеською мовою» і відповідає нормам, викладеним у Положенні про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Так, теоретичне навчання в осінньому семестрі на всіх курсах триває 18 тижнів; у весняному семестрі – 16 (окрім 3 курсу). Сумарна кількість тижнів теоретичного навчання, проходження практики і сесії – 42 тижні (окрім 4 курсу – 39 тижнів). Обсяг канікул – 10 тижнів. Екзаменаційна сесія – по 3 тижні кожного семестру, окрім 4 курсу (у весняному семестрі – 2 тижні). Обсяг аудиторних годин становить 49% від загальної кількості. Кількість іспитів – 3 на семестр, окрім 1 семестру – 4; 5 і 8 семестрів – 2. Загальна кількість заліків у середньому становить – 5, окрім 1 і 3 сем. – 3, 2 сем. – 4. ОК циклу професійної підготовки мають обсяг лекційних годин понад 50%. Виняток становить ОК15 – 32,8% та «Практичний курс чеської мови» (без лекційних годин). У теоретичних дисциплінах циклу загальної підготовки спостерігається подібна тенденція. Практико орієнтованими є ОК «Ділова українська мова», «Іноземна мова», «Латинська мова». Обсяг самостійної роботи в середньому становить 50% від загального обсягу годин. Постійний контакт гаранта і викладачів зі студентами дає можливість контролювати фактичне навантаження студентів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивні практики: розлога мережа баз практики; наявність ВК, актуальних у сучасних умовах повномасштабного вторгнення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліки: 1. Обсяг перекладацьких компонентів не сприяє досягненню мети ОП – «підготовка кваліфікованих фахових працівників ... для перекладацької діяльності», цілей навчання. 2. За результатами опанування ОП студентам не присвоюється кваліфікація вчителя (обіймати посаду вчителя можливо за умови проходження річної сертифікації). Запит роботодавців, відповідно, не задовольняється. Отже, введення компонентів ОК 19, ОК22, ОК 26 невиправдане. 3. Обсяг дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови становить 9 кредитів. 4. До ВК включені окремі ОК, що присутні серед обов'язкових. Наприклад, «Історія чеської літературної мови». Рекомендації: 1. До нового 2024–25 навчального року збільшити кількість кредитів на перекладацькі компоненти, що мають статус обов'язкових. 2. Обрати ту модель підготовки вчителів чеської мови, яка буде відповідати особливостям підготовки таких фахівців в Україні. 3. Збільшити обсяг дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови відповідно до рекомендацій МОН. 4. Зараховувати до ВК лише унікальні дисципліни, які не мають статусу обов'язкових.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Отже, у контексті першого підкритерію ЕГ констатує часткову відповідність, зважаючи на обсяг компонентів, що мають перекладознавче і викладацьке спрямування. Часткова відповідність спостерігається і в контексті другого підкритерію, оскільки не дотримані рекомендації МОН щодо дисциплін українознавчого спрямування. Відсутність діалектичного аспекту вивчення мови зумовлює часткову відповідність у контексті 2.3. Дублювання ОК «Історія чеської літературної мови» серед вибіркового свідчить про часткову відповідність у контексті 2.4. Зважаючи на види практики, мережу баз проходження практики, ЕГ констатує повну відповідність у контексті 2.5. Увага до формування soft skills і фактичного навантаження студентів визначає повну відповідність у контексті 2.6 і 2.8. Зважаючи на критичні недоліки в контексті 2.1., 2.2, 2.3, 2.4, ЕГ визначає рівень відповідності в контексті 2 критерію на рівні Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

На сайті ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/rules>) представлені Правила прийому до ДВНЗ «УжНУ» (2024) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876>), що не містять дискримінаційних положень, є прозорими, чіткими та зрозумілими. У них розміщена вичерпна інформація щодо вступу, зокрема щодо конкурсної пропозиції на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти спеціальності 035.038 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська. Також на сторінці приймальної комісії міститься Положення про мотиваційний лист вступника (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74887>) та інформація про перелік вагових коефіцієнтів оцінок предметів національного мультипредметного тесту та творчого конкурсу, де за цією ОП визначено такі коефіцієнти основних предметів: українська мова – 0,4, математика – 0,3, історія України – 0,3. Правила прийому до ДВНЗ «УжНУ» враховують особливості вступу абітурієнтів з ТОТ і територій населених пунктів на лінії зіткнення, осіб з особливими освітніми потребами, іноземних громадян тощо. На сайті приймальної комісії ЗВО розміщена вся необхідна абітурієнту контактна інформація. На думку ЕГ, правила прийому є не дискримінаційними та визначаються особливостями спеціальності 035 Філологія.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно з Правилами прийому (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876>) на навчання за спеціальністю 035 Філологія на перший (бакалаврський) рівень вступають особи, які мають повну загальну середню освіту або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста/освітній ступінь молодшого бакалавра/освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра (НРК5). Вступ відбувається на конкурсній основі за результатами НМТ (або ЗНО). Рейтингові списки абітурієнтів оприлюднюються на офіційному вебсайті на основі даних, внесених до ЄДЕБО. Вступникам на основі НРК5 ДВНЗ «УжНУ» може перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначено стандартом вищої освіти бакалавра (не більше 120 кредитів ЄКТС). Такі особи можуть прийматись на навчання зі скороченим строком навчання. При вступі подається також мотиваційний лист. ОП розміщена на сайті філологічного факультету, що дозволяє абітурієнтам проаналізувати її змістове наповнення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/100>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, в УжНУ регулюється Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>). Порядок перезарахування результатів навчання учасників академічної мобільності висвітлений у Положенні про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/21266>) та Положенні про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/28875>). Загальне керівництво із забезпечення академічної мобільності здійснюється проректором/проректорами через відділ міжнародного освітнього та наукового співробітництва, навчально-методичний відділ та деканати факультетів. Освітні компоненти перезараховуються деканом факультету за заявою здобувача вищої освіти після погодження із завідувачами кафедр та викладачами, які забезпечують викладання цих ОК, на підставі наданих документів про попередню освіту. Відповідно до відомостей про самооцінювання, за період реалізації чинної ОП «Чеська мова та література» (2022 року) випадків перезарахування результатів навчання, отриманих здобувачами в інших ЗВО, ще не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, здійснюється на основі Положення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>), розміщеного на офіційному сайті університету, згідно з яким це право поширюється на всіх здобувачів (п.2.4), розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти, за винятком атестації (п. 2.5), визнання результатів неформального та/або інформального навчання здійснюється на добровільній основі (п. 2.7). Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що регулярно отримують інформацію від викладачів про можливості неформальної освіти, зокрема з окремих ОК їм рекомендують конкретні курси, за які можна отримати додаткові бали. Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за словами здобувачів, полягає в поданні викладачеві документів, що підтверджують здобуття такої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильних сторін та взірцевих практик не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: непослідовне дотримання учасниками освітнього процесу процедури визнання результатів неформальної освіти. Рекомендації: чітко дотримуватися процедури, визначеної положенням про визнання результатів неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ встановила, що доступ до ОП та визнання результатів навчання для здобувачів цієї ОП забезпечується у відповідності до Законодавства України та нормативної документації УжНУ. Виявлені недоліки можуть бути усунені в робочому порядку до кінця навчального року.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Реалізуючи ОП, викладачі застосовують різноманітні методи навчання і викладання, які сприяють досягненню ПРН. ЕГ під час зустрічей переконалася, що форми і методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. НПП впроваджують новітні методи навчання і використовують традиційні, оновлюючи та урізноманітнюючи їх. Традиційний лекційний виклад модернізовано елементами діалогу, обговорення проблем. Під час спілкування з фокус-групами встановлено, що для НПП в пріоритеті активна участь здобувачів в освітньому процесі. Викладачі впроваджують методи, які опанували під час проходження тренінгів, стажувань. Студенти під час зустрічей підтвердили, що їх задовольняють методи навчання, їм імпонує діалогічність, можливість висловлювати власні погляди. Академічна свобода гарантується і викладачам. Під час зустрічей з НПП викладачі неодноразово акцентували на тому, що вони мають цілковиту академічну свободу у добірї змісту дисципліни, яку викладають, та вільно обирати методи, форми та засоби навчання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібній спосіб).

Під час зустрічей з ЕГ викладачі повідомили, що вони подають інформацію про цілі, змісту та програмні результати навчання, порядок та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів на першій парі, коли починають вивчати дисципліну. Під час зустрічі студенти також повідомили, що отримують інформацію на першій парі. Інформація про цілі, зміст та ПРН наявна у РП дисциплін, які розміщено на сайті університету у вкладці Інфо-центр (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37273>), крім того РП дисциплін розміщено на платформі електронного навчання Moodle і студенти можуть ознайомитись там із необхідною інформацією. У РП дисциплін подано інформацію про те, який сумарний бал можуть отримати студенти, але отримання сумарного балу передбачає виконання різних видів робіт (до прикладу, у РП «Теорія і практика перекладу» передбачено такі види робіт: «реферат, наукове есе, стаття, тези, доповідь на семінарі» (с. 6), в інших РП презентації, реферати, але в робочих програмах відсутні критерії оцінювання видів робіт, відповідно студенти такої інформації не отримують. У РП усіх дисциплін передбачено виконання модульної контрольної роботи, але зазначено тільки максимальний бал, який можна отримати за виконання цього виду роботи, критерії нарахування балів відсутні. У РП дисциплін наявний тільки розподіл балів за результатами семестрового контролю, який є єдиним для всього університету і відповідно до «Положення про порядок та методичку проведення семестрових (курсівих) екзаменів і залків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час зустрічей ЕГ із НПП та здобувачами встановлено, що на ОП відбувається поєднання навчання і досліджень. Викладачі продемонстрували, що дослідницький компонент реалізується від першого до четвертого курсу, а дослідницькі методи вповні реалізовано під час вивчення дисциплін». Дослідницькі завдання пов'язані із пошуком інформації, подальшим її науковим трактуванням, студентів також навчають презентувати результати досліджень. Викладачі пов'язують зі змістом ОК власні наукові дослідження та пропонують до опрацювання свої наукові публікації, що засвідчує, наприклад, зміст таких ОК: «Культурно-писемна традиція Великої Моравії», «Сучасна чеська літературна мова», «Історія та культура України», «Історія чеської літературної мови», «Вступ до теорії лінгвістики». Студенти висловили задоволення дослідницькими завданнями, які їм пропонують виконувати на основі мовних корпусів, наприклад, дослідження специфіки використання лексичних одиниць у різних стилях, поділилися досвідом виконання дослідницьких завдань під час вивчення ОК «Вступ до славистичних студій». Студентам також пропонують виконання різних дослідницьких завдань з використанням наукових ресурсів Чеської академії наук.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Проаналізовані РП обов'язкових ОК, інформація, отримана під час зустрічей ЕГ з викладачами, підтверджує оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик. Передусім викладачі рекомендують студентам опрацювати нові наукові праці, які вийшли протягом останніх п'яти років: ОК «Культурно-писемна традиція Великої Моравії» подано оновлену літературу як у списку основних, так і додаткових джерел, під час зустрічі викладач повідомила, внаслідок стажування додала тему «Внесок Шафарика у розвиток славистики»; оновлено «Історія та культура України», «Теорія і практика перекладу», «Історія чеської літературної мови». Оновлення змісту відбувається і на основі результатів власних наукових досліджень викладачів. Проте на цій ОП засвідчено непослідовне оновлення РП навчальних дисциплін. З оновленої літератури викладачі подають здебільшого методичні рекомендації, а нових наукових праць не рекомендують, або додають у список літератури одну наукову публікацію. До прикладу, у РП ОК «Вступ до славистичних студій» з оновленої літератури подано тільки методичні рекомендації до проведення практичних занять, «Основи теорії літератури» – у списку рекомендованих також методичні рекомендації до проведення практичних занять і одна стаття за 2023 р. подано у список додаткових джерел; відсутнє оновлення джерелами, які опубліковано за останніх п'ять років (ОК «Психологія», «Вступ до спеціальності», «Історія Чехії»; «Вступ до теорії лінгвістики» до основного списку рекомендованих джерел не додано нової літератури, але додано до списку додаткових джерел.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Змістовий контент ОП передбачає міжнародну діяльність як НПП, так і здобувачів. Важливо, що до реалізації ОП залучено етносні мови, лектора, якого направляє Міністерство освіти Чехії, студенти проходять ознайомлювальну практику на території Чехії, практикою керує чеський лектор. З другого курсу лекції і практичні заняття ведуться чеською мовою. Лектори-носії мови, крім власне викладацької діяльності разом з кафедрою проводять систематично позааудиторні заходи, які сприяють як вивченню мови, так і глибокому зануренню в культуру народу,

мову якого вивчають. Студенти також ґрунтовно знайомляться із чеським спадком на Закарпатті; самостійно розробляють екскурсії, які проводять чеською мовою. Під час зустрічі студентка повідомила, що мала змогу протягом місяця перебувати в Подебрадах, філії Карлового університету. Перебування дало багато можливостей до ознайомлення із чеською культурою, історією, удосконалювати мовні навички, цьому сприяли подорожі до різних міст Чехії. Студенти мають змогу пройти безкоштовно «літні школи» на території Чехії, на зустрічі здобувачка повідомила, що вже оформляє документи на участь. Здобувачі поділилися досвідом участі у «Літній школі слов'янських студій», висловили своє розуміння важливості участі в таких школах. Під час зустрічей розповіли про ознайомлювальну практику, яку студенти проходили в Університеті Костянтина Філософа в Нітрі. Студенти ОП «Чеська мова та література» навчаються в реконструйованих сучасних аудиторіях, обладнаних за фінансової підтримки Чеської Республіки (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/ffilology-filsl/sci_evolution).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивні практики: Інтернаціоналізація діяльності: залучення зарубіжного лектора-носія мови, можливість пройти практику в країні, мову якої вивчають.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. робота над оновленням змісту ОК не відображена у РП усіх дисциплін; 2. студенти не поінформовані про критерії нарахування балів за окремими видами робіт, які підлягають оцінюванню. Рекомендації. 1. До початку 2024/25н.р. оновити робочі програми дисциплін, внести до списку рекомендованих джерел наукову літературу за останні 5 років. Включати до списку рекомендованих джерел наукові публікації НПП, які викладають ОК (у РП тих дисциплін, де такі публікації відсутні у списку). 2. До початку 2024/25н.р оновити зміст ОК, внести теми, які відображають нові досягнення в галузі. 3. До початку 2024/25н.р. подати інформацію про критерії оцінювання кожного виду роботи, які пропонують для відповідного ОК (критерії нарахування балів в межах максимального балу).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

1. За першим підкритерієм констатуємо повну відповідність: форми та методи навчання і викладання різноманітні, інтерактивні, імпонують студентам, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 2. Другий підкритерій дотримано частково. Учасникам освітнього процесу надають інформацію про цілі, зміст та програмні результати навчання, інформація наявна у відкритому доступі і освітній платформі Moodle, але відсутні критерії оцінювання різних видів робіт у межах окремих освітніх компонентів, вони не розроблені, відповідно студенти про них не поінформовані. 3. За третім підкритерієм повна відповідність. Реалізація ОП засвідчує поєднання навчання і досліджень відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. 4. Вимоги четвертого підкритерію дотримано частково. Оновлення змісту освіти ОП, яку акредитуємо, на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі відбувається, але здійснюється непослідовно. Не в усіх РП дисциплін подано нові наукові джерела або подано одне джерело, зміст окремих ОК не оновлено, відсутні теми, які відображають нові досягнення в галузі. 5. П'ятий підкритерій дотримано повністю: навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти, викладачі проходять закордонні стажування, втілюють отриманий досвід під час реалізації ОП. Отже, ОП відповідає більшості підкритеріям 4 критерію. Часткову невідповідність 2 і 4 підкритеріїв можна ліквідувати в робочому порядку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Модульно-рейтингова система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в УжНУ відображена в Положенні про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) та передбачає модульне контрольне оцінювання й накопичення рейтингових балів за навчально-пізнавальну діяльність. У положенні зазначається, що поточний контроль здійснюється на всіх видах аудиторних занять, а його форми та критерії оцінювання визначаються робочою програмою. Проте проаналізовані ЕГ робочі програми та методичні рекомендації до ОК містять інформацію про максимальну кількість балів за кожну тему і не пояснюють, за які форми роботи нараховуються відповідні бали та яким чином враховується якість виконаних завдань. На фокус-групах зі здобувачами було встановлено, що вони загалом орієнтуються в системі накопичення рейтингових балів, яку вважають зрозумілою, отримують усні роз'яснення про контрольні заходи, форми та критерії оцінювання від викладачів на першому занятті (про це зазначають 75% здобувачів 1 курсу, 100% – 2 курсу, 100% – 3 курсу під час анкетування у 2022–2023 н.р.: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59700>), але пояснити, за які форми роботи на окремому занятті можна отримати певну кількість балів, не змогли. Під час зустрічі з НПП було уточнено, що інформація про критерії оцінювання з кожної теми є в методичних рекомендаціях до ОК та розміщена на платформі Moodle, проте продемонстровані ЕГ в процесі ознайомлення з платформою дистанційного навчання ресурси такої інформації не містили. Адміністрація навчального закладу пояснює відсутність таких критеріїв оцінювання до кожної теми академічною свободою НПП.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

У Положенні про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>) зазначено, що процедура атестації в УжНУ є відкритою і гласною, до атестації допускаються здобувачі, які повністю виконали ОП. Атестація здобувачів вищої освіти за цією ОП здійснюється у формі кваліфікаційних іспитів із сучасної чеської мови та історії чеської літератури та відповідає вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія. Програми кваліфікаційних іспитів містять інформацію про форму підсумкового контролю (екзамен в усній формі), критерії оцінювання, перелік питань та рекомендовані джерела інформації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>) формами підсумкового (семестрового) контролю визначено екзамен та заліки, які складають здобувачі, якщо їх не влаштує підсумкова позитивна оцінка, виставлена викладачем за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку «незадовільно». До підсумкового (семестрового) контролю з конкретної дисципліни студент денної форми навчання допускається тоді, коли за результатами модульних контролів він набрав не менше 35 відсотків можливих балів. У відомостях про самооцінювання зазначено також, що до підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умов договору про навчання та усі види обов'язкових робіт, передбачені робочою програмою. На фокус-групах здобувачі повідомили, що процедури оскарження результатів їм відомі, а можливість перескладання є доступною. У Порядку оскарження (апеляції) оцінювання УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>) чітко прописана процедура створення та роботи апеляційної комісії, визначені терміни. Здобувачі вищої освіти цієї ОП під час зустрічі зазначили, що їм невідомі випадки оскарження результатів оцінювання, а всі спірні питання вирішуються на етапі звернення до викладача.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика і стандарти ЗВО у сфері академічної доброчесності визначені у внутрішній нормативній базі, яка складається з низки документів, основними з яких є Етичний кодекс ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>) та Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). Моніторинг дотримання членами університетської спільноти морально-етичних та правових норм, інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності здійснює Комісія з питань академічної доброчесності та етики (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). Під час написання курсових робіт здійснюється їхня перевірка на наявність плагіату відповідальними особами. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність шляхом залучення здобувачів освіти та НПП до різноманітних заходів, серед яких здобувачі назвали курси неформальної освіти «Академічна доброчесність в університеті», «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Позитивні практики: залучення зовнішніх стейкхолдерів до роботи в екзаменаційних комісіях під час підсумкової атестації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: відсутність деталізації критеріїв оцінювання за кожною темою ОК, у тому числі курсової роботи. Рекомендації: до початку нового навчального року розширити інформацію про критерії оцінювання з кожної теми ОК, у тому числі курсової роботи, у методичних рекомендаціях за побальною шкалою з диференціацією в межах видів діяльності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів та процедури дотримання академічної доброчесності за ОП відповідають підкритеріям 2,3,4; але є недоліки щодо оцінювання в межах окремих тем, зокрема відсутність інформації щодо розподілу балів за різними видами робіт та за якістю їх виконання (підкритерій 1 – часткова відповідність). Це зумовлює оцінку В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для реалізації ОП «Чеська мова та література» задіяні НПП кафедри словацької філології (доц. Т. Ліхтей, закордонний лектор, ст. викл. Петра Зламана, доц. Ю. Юсип-Якимович, доц. Н. Петріца), кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи (доц. М. Кухта), кафедри журналістики (ст. викл. В. Путрашик), кафедри психології (доц. В. Синишина), кафедри античності, середньовіччя та історії України домодерної доби (проф. С. Федака, доц. Я. Андрусак), кафедри української мови (доц. О. Лавер), кафедри іноземних мов (ст. викл. Н. Дідо), кафедри класичної та румунської філології (доц. Е. Швед), кафедри філософії (доц. А. Дербак), кафедри слов'янської філології та світової літератури (проф. Н. Бедзір). Загалом у Табл. 2 подано інформацію про 15 викладачів, які забезпечують процес навчання та викладання за цією ОП. Аналіз інформації щодо відповідності освітньої та/або професійної кваліфікації НПП освітньому компоненту, який вони викладають засвідчив, що їхні наукові публікації, навчально-методичні праці, тематика стажувань дотичні до заявлених ОК. При підготовці до акредитаційної експертизи ЕГ додатково зробила запит на інформацію, яка підтверджує досягнення НПП у професійній діяльності. Загалом, згідно з інформацією, яку надав ЗВО, усі заявлені НПП мають достатній рівень професійної активності за останні п'ять років, окрім викладача ОК 4/1.1.4 (номер відповідно до навчального плану). У системі зазначено, що НПП має такі досягнення у професійній діяльності згідно з п. 38 Ліцензійних умов: 1, 4, 13, 19. Однак, проаналізувавши додатково надану інформацію, ЕГ констатує, що у НПП наявні 2 фахові статті за 2023 р., а також, що в таблиці з'явився п. 20, у якому обґрунтованість «перекладацька діяльність» подано без конкретизації організації, найменування посади та стажу (<https://drive.google.com/drive/folders/1YIOZDhwIy41oj4J9F9yxaRFFrEhOeNr5>). Таким чином ЕГ вважає, що формальні вимоги, які ЗВО висуває до кандидатів на заміщення вакантної посади старшого викладача «ст. 7 Порядку (див. підкр. 6.2): наявність 3-х статей у періодичних наукових виданнях...» реалізовано частково.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів у ДВНЗ «УжНУ» відбувається відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)...(<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>). Порядок регламентує проведення конкурсу на заміщення посад викладацького складу: завідувача кафедри, професора, доцента, старшого викладача, викладача та ін. Призначення на посаду асистента здійснюється без застосування процедури конкурсного відбору шляхом укладання строкового договору на один навчальний рік. Заступника декана факультету/ директора навчально-наукового інституту призначає ректор у межах повноважень, визначених Статутом. Попередньо кандидатури заступників повинні бути погоджені з органом студентського самоврядування ЗВО. Оголошення на проведення конкурсу, в якому вказано терміни та умови його проведення публікується на офіційному вебсайті університету (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies). Строк подання заяв та документів для участі у конкурсі становить не менше ніж один місяць від дня опублікування оголошення. У Р.ІІ Основні кваліфікаційні вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад НПП зазначено, що у ЗВО зважають на: 1) наявність наукового ступеню та/ або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри; 2) наявність статей у періодичних наукових виданнях; 3) наявність виданого підручника/ навчального посібника (включаючи електронні)/ монографії (у тому числі у співавторстві)/ навчально-методичних посібників/ посібників для самостійної роботи тощо. Наголосимо, що у п.3.3 окремо зазначено вимоги для різних посад. У ЗВО діє конкурсна комісія, до складу якої входить ректор, проректори, голова профспілки, начальник юридичного відділу та начальник відділу кадрів. На зустрічі з адміністрацією було повідомлено, що відповідальність за підбір кадрів для ОП перш за все покладається на завідувача кафедри та декана факультету. На зустрічі з НПП, гарант додала, що їх також долучать до процесу підбору, особливо, якщо це стосується іноземних лекторів. Конкурсна комісія приймає остаточне рішення щодо відповідності кваліфікаційним вимогам до посади, яке приймається відкритим голосуванням простою більшістю голосів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Договори про співпрацю кафедри слов'янської філології розміщено у вільному доступі на сайті кафедри (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63379>). Аналіз угод про співпрацю засвідчує, що в кафедрі налагоджені зв'язки з Закарпатською торгово-промисловою палатою щодо проведення на її базі перекладацької практики студентів філологічного факультету, зокрема здобувачів третього курсу ОП «Чеська мова та література». Кафедра співпрацює з Жилінським університетом (Словацька Республіка), Пряшівським університетом (Словацька Республіка), Університетом Кирила і Мефодія в Трнаві (Словацька Республіка), Університетом Костянтина Філософа у м. Нітра (Словацька Республіка), Університетом Матея Бела у м. Банська Бистриця (Словацька Республіка), Національною Бібліотекою Іноземної Літератури (Угорщина), Державною науковою бібліотекою в м. Пряшів тощо. У договорах про співробітництво з іноземними інституціями зазначено, що сторони узгодили співпрацю щодо академічних обмінів як викладачів, так і здобувачів, виконання спільної наукової та навчально-методичної діяльності, обмін навчальною та науковою літературою та інші види спільної діяльності. На зустрічі гарант також наголосила, що наразі продовжується процес підписання угод про співпрацю з інституціями, у яких студенти могли б проходити практику. Присутня на зустрічі заступник директора з НРВ Мукачівської ЗОШ № 13 зазначила, що була долучена до обговорення ОП та безпосередньо до взаємодії зі студентами як запрошений лектор. Присутні на зустрічі роботодавці підтвердили факт проходження опитування, результати якого засвідчують, що лише один респондент є представником від перекладацької сфери, що, на думку ЕГ, потребує посилення в контексті співпраці з перекладацькими агенціями регіону. У цілому, зв'язки з роботодавцями є, але їхня залученість до реалізації освітнього процесу відбувається фактично під час практики і їх це влаштовує.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО є практика залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків та експертів галузі. Варто наголосити, що на цій ОП викладає Петра Зламана, лектор чеської мови і культури, на умовах трудового договору, заключено з ЗВО на чотири роки, про що було повідомлено ЕГ під час зустрічі з НПП. Такий досвід, на думку ЕГ, сприяє забезпеченню належної практичної мовної підготовки здобувачів. Чеська лекторка викладає ОК 1.2.3, 1.2.7, 1.2.11 та ін. (нумерація відповідно до навчально плану ОП). Кафедра також запрошує колег для проведення лекцій здобувачам у межах тих ОК, які студенти опановують: практикуючими перекладачами (Наталія Тракслер, Вікторія Тиводар, Віктор Федурця) на тему «Особливості галузевого та судового перекладу» та ін. Присутні на зустрічі здобувачі підтвердили, що такі заходи відбуваються і підвищують їхню мотивацію до самовдосконалення і розвитку у своїй професії.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>) НПП ДВНЗ «УжНУ» зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію, оскільки метою підвищення кваліфікації працівників є їхній професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти. Відповідальність за своєчасне підвищення

кваліфікації НПП покладається на завідувачів кафедр, деканів факультетів, директора українсько-угорського навчально-наукового інституту. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з НПП ЗВО. У Р. 2 Положення визначено, форми, види та механізм організації підвищення кваліфікації НПП. У цьому розділі також зазначено, що викладачі підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років, обсяг такого стажування не може бути меншим, ніж 6 кр. ЄКТС. Підвищення кваліфікації здійснюється відповідно до плану на календарний рік, однак НПП мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану. Такі позапланові види діяльності, як участь у програмах академічної мобільності, в освітніх заходах безперервного освітнього розвитку та ін. можуть бути визнані як підвищення кваліфікації. У Положення також подано механізм зарахування окремих видів діяльності за накопичувальною системою. Організація підвищення кваліфікації здійснюється відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу навчальної частини. НПП, які пройшли стажування за індивідуальною програмою, складають звіт, який візує завідувач кафедри закладу-виконавця та затверджує керівник закладу-виконавця. Звіт заслуховують на засіданні кафедри «УжНУ». Наявні на сайті кафедри словацької філології сертифікати НПП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59953>) та зустрічі з ними засвідчили, що викладачі є активними учасниками заходів різного формату як у себе в ЗВО, так і закордонних інституціях завдяки укладеним договорам про співпрацю. Зокрема, серед НПП, які викладають на ОП підвищення кваліфікації пройшли: Л. Буднікова (01.11.23–31.01.24, Пряшів, Словаччина), Т. Ліхтей (01.03.23–30.04.24, Пряшів, Словаччина), Н. Петріца (01.02.23–31.03.23, Пряшів, Словаччина; червень 2023, Банска-Бистрица, Словаччина), В. Сабо (червень 2023, Банска-Бистрица, Словаччина), Ю. Юсип-Якимович (червень 2023, Банска-Бистрица, Словаччина; 23.01.23–27.01.23, Загреб, Хорватія) та ін. Окрім цього, бібліотека ЗВО надає безкоштовний доступ до наукометричних баз даних (WoS, Scopus) та можливість опублікувати свої наукові праці в університетських вісниках та збірках, брати участь у конференціях «Тенденції розвитку української літератури в загальноєвропейському контексті» (квітень, 2023 р.), «XIX Всеукраїнська ономастична конференція, присвячена 100-річчю з дня народження Кирила Галаса» (квітень, 2021 р.) тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно з п. 1.2. Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) «рейтинговий показник є підставою для морального та матеріального заохочення науково-педагогічних працівників (нагородження грамотою, оголошення подяки, преміювання, встановлення надбавок, представлення до присвоєння почесних звань тощо)». Як зазначено у Положенні запровадження системи рейтингування підвищує мотивацію НПП до розвитку професійної та викладацької майстерності на засадах здорової конкуренції в колективі. У рейтингуванні беруть участь усі штатні НПП. Показники рейтингу ґрунтуються на Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності. Рейтингові списки НПП (до 25% верхньої частини списків) оприлюднюються на офіційних вебресурсах ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/7792>). У Положенні наведено шаблон анкети «Критерії визначення рейтингу НПП та індикатори оцінки», яку кожен НПП заповнює і подає до 15 листопада завідувачу кафедри. Наприклад, у 2022 р. Н. Петріца увійшла у 25% НПП, яким було встановлено надбавку у 2023 році за результатами рейтингування у 2021–2022 н.р. Також у ЗВО є Положення про преміювання авторів та авторських колективів за наукові дослідження, опубліковані у виданнях, які індексуються в БД Scopus та/ або WoS (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26356>). Фінансова винагорода авторів та авторських колективів відбувається за рекомендацією проректора з наукової діяльності. Конкретний розмір преміювання визначається розпорядженням Ректора ЗВО залежно від IF та/ або SNIP видання. Розподіл премії відбувається відповідно до внеску кожного члена авторського колективу. Присутні на зустрічі НПП підтвердили, що така фінансова мотивація є в ЗВО, а також додали, що за сприяння адміністрації ЗВО вони отримують т.з. додатковий бонус «тринадцяту заробітну плату». На думку ЕГ, така фінансова підтримка викладачів має бути рушійним фактором для підвищення якості освіти на ОП і загалом покращення культури якості у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Позитивні практики. 1. Залучення до аудиторних занять на постійній контрактній основі іноземної лекторки, носія чеської мови, що якісно впливає на мовну підготовку здобувачів вищої освіти. 2. ЗВО підтримує НПП як морально, так і матеріально за досягнення в науковій діяльності та за результатами щорічного рейтингування шляхом встановлення надбавки до заробітної плати.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: недостатня публікаційна активність поодиноких прикладів НПП, які задіяні до реалізації ОП. Рекомендовано: адміністрації ЗВО проаналізувати викладацький склад, який здійснює реалізацію цієї ОП, на відповідність вимогам чинного законодавства та Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)... (до вересня 2024–25 н. р.).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Аналіз ВСО, документів, наданих на запит ЕГ, та інформація, наявна у вільному доступі на сторінці факультету, зокрема, кафедр, які беруть участь у реалізації цієї ОП, засвідчує, що в контексті підкр. 6.1 є недолік, який стосується поодиноких прикладів НПП, які мають низьку публікаційну активність. Вирішальними при оцінюванні стали такі позитивні сторони, як відповідність НПП ОК, які вони викладають на ОП (наявність у викладачів наукового ступеню доктора/кандидата наук і вченого звання професора/доцента), іноземних професіоналів-практиків та експертів галузі до організації освітнього процесу на цій ОП (підкр. 6.3, 6.4), систематичне підвищення кваліфікації (підкр. 6.5), залучення фінансове стимулювання (підкр. 6.6). Зважаючи на релевантність зазначеної вище інформації, ЕГ вважає її достатньою для Критерія 6 і оцінює його рівень на В з недоліком, який можна усунути у процесі подальшої реалізації ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ ознайомилась із основними матеріально-технічними ресурсами, оглянувши навчальний корпус та бібліотеку УжНУ в режимі реального часу. У більшості аудиторій філологічного факультету наявні мультимедійні засоби. На факультеті є лінгафонний кабінет на 15 посадкових місць, який використовують для синхронного перекладу, що актуально для ОП. Кабінет богемістики також оснащено проектором і дошкою, у ньому наявна література для вивчення чеської мови (словники, атласи, підручники). За словами директорки бібліотеки УжНУ, у фондах бібліотеки наявні книжки для здобувачів ОП. Бібліотека УжНУ надає перелік послуг, зокрема й онлайн (<https://www.lib.uzhnu.edu.ua/>). Для ознайомлення надано відеоогляд кімнати студентського самоврядування, гуртожитку, їдальні, спортивної інфраструктури. В освітньому процесі використовують і дистанційні курси в Moodle. Сформоване середовище дозволяє реалізовувати ОП. Анкета для здобувачів (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfuemxm6YoaYxcGxgf3T7o4_xB1TJpLb-ZNoLY1yLp4b1fowg/viewform) не передбачала питання щодо комфортності створених умов, однак під час бесіди здобувачі зазначили, що умови навчання та проживання в гуртожитку їх задовольняють.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Викладачі та здобувачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, зокрема до мультимедійного обладнання, підключення до Wi-Fi, користування комп'ютерами. Серед безкоштовних послуг - послуги бібліотеки УжНУ, перевірка робіт на унікальність, психологічні консультації тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Випадків, що ставили б під сумнів безпечність освітнього середовища, не виявлено. У корпусі, де знаходиться філологічний факультет, є облаштоване укриття із підготовленими місцями та необхідним забезпеченням. Створені умови дозволяють здобувачам задовольнити потреби та інтереси в навчальній і позанавчальній час.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

На сайті університету в розділі «Студенту» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/>) і на сторінках філологічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/100>) розміщено необхідну інформацію щодо освітнього процесу. У корпусі наявні інформаційні стенди. Відповідно до результатів опитування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59720>)

здобувачі позитивно оцінили інформативність і зрозумілість графіків освітнього процесу, розкладів, критерій оцінювання. За словами голови студентської ради філологічного факультету, за потреби можна звернутися до психолога особисто чи онлайн для отримання безкоштовної консультації. Також щорічно проводять збори для I і старших курсів, щоб проінформувати про можливості отримання подібних консультацій. Студенти можуть звертатися до Наукового товариства студентів та аспірантів філологічного факультету (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/faculty-ffilology/sientific_association), студентської ради (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-self_government), профкому студентів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-stud_union_comm), Центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work) тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В УжНУ створено належні умови для осіб із особливими освітніми потребами: у межах огляду матеріально-технічної бази продемонстровано пандус, кнопку виклику, ліфт, зазначено про зручність коридорів і аудиторій для пересування, наявність чергового для надання підтримки. Здобувачі також розповіли про наявність адаптації шрифту на комп'ютері та системи сповіщення біля входу в корпус для осіб із порушенням зору, можливість увімкнути аудіосистему для осіб із порушеннями слуху. У закладі діє Положення про допомогу особам з інвалідністю (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>), що регулює порядок супроводу та надання допомоги особам, які цього потребують. На поточний момент осіб із особливими освітніми потребами немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В УжНУ сформовано нормативно-правову базу, що визначає порядок дій для запобігання, виявлення та врегулювання конфліктних ситуацій. Серед нормативних документів - Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), антикорупційні заходи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22893>). Здобувачі повідомили, що конфліктних ситуацій на ОП не було, і продемонстрували розуміння порядку дій. Під час зустрічі з фокус-групами здобувачів підтверджено, що створено можливість залишити звернення у фізичних і електронній скриньках довіри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Облаштування аудиторій мультимедійними комплексами, наявність лінгафонного кабінету, забезпечення чеськомовною літературою і періодичне поповнення книжкових фондів сприяють якісній підготовці філолога і перекладача. Огляд університетської інфраструктури та відгуки здобувачів підтвердили наявність належних матеріально-технічної бази та інформаційних ресурсів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: відсутність в опитувальниках питань щодо задоволеністю мат.-техн. базою та іншими умовами навчання. Рекомендації: у 2024/2025 н.р. доповнити опитувальники питаннями щодо задоволеності матеріально-технічною базою та створеними умовами навчання для системного моніторингу та можливого виявлення пропозицій щодо подальшого покращення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Наявність сформованої матеріально-технічної бази, бібліотечних фондів (п.7.1.), низки безоплатних ресурсів і послуг (п.7.2.), безпечного (п.7.3.) та адаптованого для осіб із особливими освітніми потребами освітнього середовища (п.7.5.), різних видів інформаційно-консультативної підтримки (п.7.4.) та політики щодо врегулювання конфліктних ситуацій й обізнаність здобувачів вищої освіти з наявними процедурами (п.7.6.) свідчать про відповідність п. 7.1.–7.6. вимогам щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів, що разом із відсутністю інноваційних практик дозволяють визначити відповідність Критерію 7 рівню В. Зазначена слабка сторона та відповідна рекомендація до п.7.1. можуть бути враховані найближчим часом.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до п.3.3. Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>) відбувається періодичний перегляд ОП. Результати внутрішнього оцінювання та процедур оновлення ОП відображені в низці протоколів засідання робочої групи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63349>). До засідань робочої групи долучено здобувачів і роботодавців. Усі стейкхолдери мають можливість пройти опитування, оцінити ОП та висловити свої пропозиції (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59720>); долучитись до перегляду ОП, надавши рекомендації щодо проєкту ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75098>). Результати роботи над удосконаленням ОП можна простежити у змінах, що мають місце в ОП 2022 р. відносно редакції 2020 р., коли додано ОК 17 Практичний курс чеської мови (12 кредитів), ОК 18 Історія чеської літературної мови (4 кредити), ОК 12 Сучасні інформаційні технології в лінгвістиці (3,5 кредита) замість Інформатика та сучасні інформаційні технології та системи (3 кредити), збільшено на 1 кредит ОК Культурно-писемна традиція Великої Моравії. Водночас зменшено обсяг ОК 8 Історія зарубіжної літератури, ОК 15 Сучасна чеська літературна мова тощо. У проєкті ОП 2024 р. наявні зміни щодо введення ОК 2 Українська мова за професійним спрямуванням замість Ділової мови, збільшенні обсягу ОК 17 Практичний курс чеської мови на 2 кредити, ОК 18 Історія чеської літературної мови - на 1 кредит та зменшенні обсягу ОК 14 Історія Чехії на 2 кредити, ОК 21 Теорія і практика перекладу- на 1 кредит. Отже, процедур моніторингу та періодичного перегляду ОП дотримано. Консультативну підтримку надає відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі входять до складу робочої групи та беруть участь у засіданнях: пропозиція додати освітню компоненту для розвитку комунікативних навичок володіння чеською мовою зафіксовано у протоколі від 17.12.2021 №2 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73684>). За словами представників студентського самоврядування, пропозиції можна надати через голову студентської ради, особисто долучившись до засідання вченої ради чи безпосередньо гаранту. Здобувачі беруть участь в опитуванні: так, минулого навчального року долучилися 4 студенти I курсу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74015>), 5 – II курсу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74016>) і 2 – III курсу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74017>). Усі оцінки позитивно характеризують ОП та її реалізацію, однак анкета (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfuemxm6YoaYxcGxgfzT704_xB1TJpLb-ZNoLY1yLp4b1fowg/viewform) не містить поля для внесення зауважень чи пропозицій. Низка опитувань за 2021–2024 рр. присвячена проходженню практик (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63347>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Згідно з результатами проведеного опитування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73840>) роботодавці запропонували додати такі освітні компоненти, як «Семантико-стилістичні проблеми перекладу», «Особливості перекладу науково-технічної та ділової документації» й ті, що розвивають комунікативні компетентності. Участь роботодавців у засіданнях робочої групи зафіксована в низці протоколів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63349>). Унесено пропозиції додати освітні компоненти задля докладнішого вивчення чеської мови та перекладознавства (протокол від 17.12.2019 №2: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73684>), підтримано пропозицію щодо введення ВК «Переклад текстів ділового стилю» / «Основи перекладу технічних текстів» на основі практичного досвіду перекладацької діяльності (протокол №5 від 15.11.2021: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73687>). Роботодавці під час зустрічі повідомили, що задоволені рівнем підготовки здобувачів, які проходять практику або залучені для перекладу; брали участь у запрошенні лекторку-носіїку чеської мови; підтвердили проходження анкетування.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

До опитування випускників (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73841><https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73841>) долучилися 13 респондентів, на думку яких варто було б додати такі освітні компоненти, як «Переклад технічної літератури», «Основи інтеркультурної діяльності», «Історичну граматику чеської мови», окремі рекомендації стосувалися збільшення практики перекладу та переклад юридичних і економічних текстів. Загалом згідно з результатами опитування ОП оцінена найвищими балами. За чинною ОП випускників на поточний момент немає.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>) окреслено напрями роботи, що сприяють забезпеченню якості в частині змісту ОП та її реалізації, інформаційного та ресурсного забезпечення, кадрового складу, процедур оцінювання та рейтингування. Щодо перегляду ОП, підготовки проекту, проведення опитувань із гарантами ОП співпрацює відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу. На рівні ОП ЕГ побачила практичну реалізацію окремих процедур, результати яких зафіксовані у протоколах засідань робочої групи, зокрема щодо виконання ректорських наказів (протокол від 10.06.2021 № 4: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73686>), обговорення науково-педагогічними працівниками змісту та обсягу освітніх компонент (протокол від 15.11.2021 р. № 5: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73687>), обговорення пропозицій чи їх відсутність, надані стейкхолдерами шляхом опитування (протокол від 20.11.2020 р. № 3: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73685>, протокол від 19.05.2023 р. № 8: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/73690>) тощо. Разом із тим виявлені та обґрунтовані ЕГ недоліки ОП за Критеріями 1 і 2 мають змотивувати до додаткових заходів на рівні різних структурних підрозділів УжНУ у площині внутрішнього забезпечення якості освіти задля детальнішого аналізу ОП, усунення недоліків і подальшого їх запобігання.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація первинна.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>), Положення про академічну доброчесність у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) тощо є нормативною основою, що визначає та регулює правила і процедури, необхідні для дотримання культури якості. Перегляд ОП, залучення стейкхолдерів шляхом опитувань (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59720>), участі в засіданнях робочої групи, обговорення внесених пропозицій (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63349>), взаємодія з відділом моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/educ_dep_dep_mon_ed_qual), підготовка науково-педагогічними працівниками актуального навчально-методичного забезпечення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63579>), популяризація академічної доброчесності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/60502>), активна міжнародна співпраця (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/63355>), у чому ЕГ переконалася під час зустрічей із фокус-групами, є показниками того, що культура якості в закладі сформована.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильних сторін і позитивних практик не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. Відсутність в анкетах питань із відкритими відповідями. 2. Співпраця зі стейкхолдерами носить здебільшого комплементарний характер. 3. Наявність недоліків на ОП, на етапі планування. Рекомендації: 1. у 2024/2025 н.р. додати до анкети для опитування здобувачів питання із відкритими відповідями для уможливлення внесення пропозицій та зауважень. 2. протягом 2024/2025 н.р. активніше співпрацювати зі стейкхолдерами на етапах моніторингу та перегляду ОП для виявлення їх пропозицій, рекомендацій і зауважень. 3. протягом 2024/2025 н.р. вдосконалити систему внутрішнього забезпечення якості освіти для більш ефективного виявлення та усунення недоліків ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Відповідно до висновків щодо п. 8.1., 8.6., 8.7. підтверджено наявність розбудованої внутрішньої системи забезпечення якості освіти, загалом сформованої культури якості, дотримання визначених процедур. Разом із тим зауваження щодо відсутності технічної можливості у здобувачів вищої освіти висловлювати рекомендації під час онлайн-опитування (п.8.2.), недостатньо активної участі стейкхолдерів безпосередньо у процесах моніторингу та перегляду ОП (п.8.3.–8.4.), наявності низки недоліків у чинній ОП, що не були вчасно виявлені та усунені на різних етапах внутрішнього моніторингу можуть бути усунені найближчим часом. Це дає підстави визначити відповідність Критерію 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті закладу розміщено перелік нормативних документів, що стосуються різних аспектів освітнього процесу в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>). Статут УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>), Порядок організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/42883>) та інші нормативні документи містять перелік прав та обов'язків учасників освітнього процесу. Випадків порушення визначених правил і процедур не виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП своєчасно оприлюднено на сайті УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75098>). На титульному аркуші проекту (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/68221>) вказано електронну адресу, тож заклад забезпечує можливість долучитись стейкхолдерам до оцінювання проекту й надання пропозицій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці філологічного факультету в розділі «Інфоцентр» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/59700>) можна ознайомитися з ОП, робочими програмами освітніх компонент, навчально-методичним забезпеченням, студентською науковою роботою, неформальною освітою, базами практик і партнерськими установами, опитуваннями та їх результатами, що загалом дає змогу сформуванню враження як про ОП, так і про її реалізацію.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони та позитивні практики відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: Відсутність широкого набору інструментів щодо збору зауважень і пропозицій від стейкхолдерів. Рекомендуємо розглянути можливість використовувати під час оприлюднення проєктами ОП, крім комунікації електронною поштою, й інші способи збору зауважень і пропозицій (анкети, форми заповнення на сайті тощо).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Відповідність вимогам п. 9.1. (сформовано й оприлюднено на сайті низку нормативних документів, що, зокрема, визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу), п. 9.2. (оприлюднення проєкту ОП на сайті УжНУ для громадського обговорення), до якого є рекомендація щодо розширення спектру технічних можливостей для збору зауважень і пропозицій стейкхолдерів, п. 9.3 (оприлюднення повної інформації щодо ОП), а також відсутність сильних сторін та інноваційних практик дозволяють визначити відповідність Критерію 9 рівню B.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	E
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Третій факт.pdf</i>	QgNuSj1Dc+kBUqaBY1WSaBW5hhosfOSBMuzpNht GuC8=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Вірченко Тетяна Ігорівна

Члени експертної групи

Зелінська Оксана Юріївна

Сіроштан Тетяна Василівна

Білюк Інна Леонідівна

Мандич Тамара Михайлівна